

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/kongresy/ii-kongres-pamieci-zolnierzy-w/237420,II-Kongres-Pamiec-i-Zolnierzy-Wykletych.html>
09.03.2026, 10:40

II Kongres Pamięci Żołnierzy Wyklętych

Druga edycja Kongresu Pamięci Żołnierzy Wyklętych odbyła się 7 i 8 marca 2026 roku w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie. Wydarzenie zorganizował Instytut Pamięci Narodowej razem z Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL.

07.03.2026

II Kongres Pamięci Żołnierzy Wyklętych był elementem obchodów Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Dwudniowe wydarzenie zgromadziło działaczy społecznych oraz przedstawicieli instytucji kultury, placówek edukacyjnych i samorządów z całej Polski. Było okazją do wymiany doświadczeń z zakresu popularyzacji i upamiętniania historii Żołnierzy Wyklętych. Panelom dyskusyjnym towarzyszyły wydarzenia kulturalne i wystawy.

Pierwszy dzień Kongresu zakończyliśmy Apelem Pamięci, podczas którego oddaliśmy hołd mjr. Hieronimowi Dekutowskiemu „Zaporze”. 7 marca 1949 roku został on stracony wraz z sześcioma swoimi podkomendnymi w murach mokotowskiego więzienia.

Program

7 marca (sobota)

- godz. 10.00 – Uroczyste otwarcie Kongresu, Wręczenie Medalu Reipublicae Memoriae Meritum
- godz. 11.00 – Wykład dr. hab. Karola Polejowskiego, zastępcy prezesa Instytutu Pamięci Narodowej: *„Stefan”, „Leszczyna”, „Szczygieł”, „Ford” – kim byli anonimowi żołnierze „Łupaszki”? Z badań nad stanami osobowymi 5. Wileńskiej Brygady AK w 1946 r.*
- godz. 12.30 – *Pamięć o Żołnierzach Wyklętych jako obowiązek Rzeczypospolitej Polskiej*, panel dyskusyjny

Uczestnicy:

Adrianna Garnik, dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL

Jan Józef Kasprzyk, Doradca Prezydenta RP

prof. Tadeusz Wolsza, zastępca przewodniczącego Kolegium IPN

Teresa Brykczyńska, Społeczny Komitet Obchodów Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”

ks. Jarosław Wąsowicz, Federacja Młodzieży Walczącej, duszpasterz środowisk kibicowskich, kapelan Prezydenta RP

Prowadzenie: Tadeusz M. Płużański

- godz. 14.00 – Przerwa obiadowa
- godz. 15.30 – Koncert „Nie giń Polsko” – pamięci Andrzeja Kołakowskiego, wystąpią: Hubert Bojarski, Leszek Czajkowski, Jan Kołakowski, Paweł Piekarczyk, Forteca. Walka Trwa, Laureaci Konkursu Piosenki Patriotycznej im. Andrzeja Kołakowskiego

Prowadzenie: Agnieszka Oszczyk

- godz. 17.00 – *Historia żywa – rola grup rekonstrukcyjnych w edukacji o Wyklętych*, panel dyskusyjny.

Uczestnicy:

Tomasz Karasiński, Grupa Historyczna Zgrupowanie „Radosław”

Weronika Gawińska-Brulikis, Stowarzyszenie Grupa Historyczna Niepodległość

Sławomir Wojdat, Towarzystwo Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury

Tomasz Żurawski, Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL

Prowadzenie: Adam Stefan Lewandowski, z-ca dyrektora Biura Prezesa IPN

- godz. 19.00 – Apel Pamięci w rocznicę śmierci mjr. Hieronima Dekutowskiego „Zapory”

8 marca (niedziela)

- godz. 9.00 – Msza święta
- godz. 10.00 – *Ponieść światło wolności – pamięć o Żołnierzach Wyklętych w PRL*, panel dyskusyjny

Uczestnicy:

Ewa Tomaszewska, działaczka „Solidarności”, od kilku dekad zaangażowana w upamiętnianie Żołnierzy Wyklętych

prof. Wiesław Jan Wysocki, historyk, jeden z pierwszych autorów książek o Żołnierzach Wyklętych

Jacek Pawłowicz, historyk, działacz niepodległościowy, z-ca dyr. Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL

Anna Kołakowska, najmłodszy więzień polityczny w PRL

Prowadzenie: dr hab. Filip Musiał, dyrektor Oddziału IPN w Krakowie

- godz. 11.30 – *Rodziny wyklęte – przeżycia rodzin żołnierzy podziemia antykomunistycznego*, panel dyskusyjny

Uczestnicy:

Krzysztof Bukowski, syn Edmunda Bukowskiego ps. Zbyszek

Marek Franczak, syn Józefa Franczaka „Lalek”

Maria Płomieńska-Krzak, siostrzenica Henryka Flamego „Bartek”

ks. Tomasz Trzaska, Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN

Prowadzenie: Stanisław Płużański

- godz. 13.00 – Przerwa obiadowa
- godz. 14.30 – *Żołnierze Wyklęci w filmie*, panel dyskusyjny

Uczestnicy:

Stefan Tompson, youtuber

Patrick Ney, filmowiec

Arkadiusz Gołębiowski, dyrektor Festiwalu Niepokorni Niezłomni Wyklęci

Paweł Sztama, historyk, Biuro Badań Historycznych IPN

Prowadzenie: Piotr Mazurek

- godz. 16.00 – Pokaz filmu „The Covenant of Blood: The Last Soldiers of World War II”
– pierwszego anglojęzycznego filmu dokumentalnego o Żołnierzach Wyklętych w reżyserii Patricka Ney’a i Stefana Tompsona.

RP

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Karola Nawrockiego

[Poprzedni Strona](#)

Warszawa

Centrala

Kongres

Powiązane wiadomości

Konferencja prasowa: Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” 2026